

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Podstatná jména
Anotace	Pracovní listy k procvičování podstatných jmen - mluvnické kategorie, synonyma, věcný význam, vlastní jména.
Autor	Mgr. Oldřiška Hloušková
Vzdělávací oblast	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák si procvičí učivo o podstatných jménech.
Ročník	6. – 7.

Není švanda jako Švanda

Jestlipak tě napadne název podle indicií :

JOSEF, DUDY, KAJETÁN, NIC, STRAKA, TYL

Pozorně si přečti text.

Ve Strakonicích žije mladý muzikant Švanda, který je zamilovaný do Dorotky, dcery zámožného Trnky, ale ten nechce svou jedinou dceru dát chudákovi. Proto se Švanda vydává do světa, aby si vydělal peníze a mohl se se svojí láskou oženit. Bere si s sebou dudy, které jsou kouzelné – očarovala je Švandova maminka, která je lesní pannou a nikdy ji její syn nespátřil. Ve světě Švanda potká podvodníka Vocilku, který se ho snaží okrást. Když se Dorotce její milý dlouho nevrací domů, vydá se za ním spolu s Kalafunou, ale když ho konečně najde, jsou všichni tři kvůli Vocilkovi uvrženi do žaláře. Asi po půl roce se zase všichni sejdou doma ve Strakonicích a tentokrát chce Vocilka Švandu okrást o jeho kouzelné dudy, jejichž čarovnou moc poznal ve světě. Dorotka zachrání s pomocí lesní panny Švandu před čáry polednic a je všem kouzlům konec – i dudy ztratily svoji kouzelnou moc. A Švanda s Dorotkou konečně mohli chystat svatbu...

A nyní již od literatury k mluvnici.

1. U podtržených podstatná jmen urči pád, číslo, rod (životnost) a vzor.

	pád	číslo	rod	vzor
<u>muzikant</u>				
<u>Dorotky</u>				
<u>dceru</u>				
<u>chudákovi</u>				
<u>světa</u>				
<u>láskou</u>				
<u>maminka</u>				
<u>pannou</u>				
<u>podvodníka</u>				
<u>Vocilkovi</u>				
<u>žaláře</u>				
<u>roce</u>				
<u>Švandu</u>				
<u>moc</u>				
<u>kouzlům</u>				

2. Vypiš z textu podstatná jména abstraktní.

3. Napiš věcný význam slov švanda a Švanda.

4. Napiš vhodná synonyma ke slovům.

muzikant -

zámožný -

chudák -

nespatřit -

žalář -

5. Vypiš z textu všechna vlastní jména.

ŘEŠENÍ:

Josef Kajetán Tyl - Strakonický dudák aneb Hody divých žen

1. U podtržených podstatná jmen urči pád, číslo, rod (životnost) a vzor.

	pád	číslo	rod	vzor
<u>muzikant</u>	1. p.	j.	M živ.	pán
<u>Dorotky</u>	2. p.	j.	Ž	žena
<u>dceru</u>	4. p.	j.	Ž	žena
<u>chudákovi</u>	3. p.	j.	M živ.	pán
<u>světa</u>	2. p.	j.	M než.	hrad
<u>láskou</u>	7. p.	j.	Ž	žena
<u>podvodníka</u>	4. p.	j.	M živ.	pán
<u>Kalafunou</u>	7. p.	j.	M živ.	předseda
<u>žaláře</u>	2. p.	j.	M než.	stroj
<u>roce</u>	2. p.	j.	M než.	hrad
<u>Vocilka</u>	1. p.	j.	M živ.	předseda
<u>moc</u>	4. p.	j.	Ž	kost
<u>Švandu</u>	4. p.	j.	M živ.	předseda
<u>polednic</u>	2. p.	mn.	Ž	růže
<u>kouzlům</u>	3. p.	mn.	S	město

2. Vypiš z textu podstatná jména abstraktní

svět, láska, moc, čáry, konec

3. Napiš věcný význam slov švanda a Švanda

švanda – legrace,

Švanda – vlastní jméno

4. Napiš vhodná synonyma ke slovům

muzikant - hudebník

zámožný - bohatý

chudák - nuzák, nemajetný

nespatřit - neuvidět, neužít

žalář - vězení

5. Vypiš z textu všechna vlastní jména

Strakonice, Švanda, Dorotka, Trnka, Vocilka, Kalafuna,